

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 380/2019
08.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог Предузећа „Милан Благојевић“ АД из Смедерева, чији је пуномоћник Слободан Сврзић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 478/16 од 10.11.2017. године, у седници одржаној 08.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 478/16 од 10.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 449/14 од 04.11.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи као незаконито решење директора туженог од 23.10.2006. године (погрешно откуцано 23.06.2006. године), којим је тужилци отказан уговор о раду, као и да тужилцу врати на рад и послове које је обављала пре доношења оспореног решења и да јој накнади

трошкове спора. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име парничних трошкова плати 213.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 478/16 од 10.11.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 449/14 од 23.10.2015. године јавно објављена 04.11.2015. године, па је поништено као незаконито решење директора туженог од 23.10.2006. године (погрешно откуцано 23.06.2006. године), којим је тужилци отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужилцу врати на послове које је обављала пре доношења оспореног решења. Ставом другим изреке, преиначено је решење

о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је обавезан тужени да тужиљи на име трошкова првостепеног парничног поступка плати 206.250,00 динара у року од осам дана од пријема писменог отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова по жалби плати 43.000,00 динара у року од осам дана од пријема писменог отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11 и 55/14), на чију примену упућује члан 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 361. став 1. ЗПП, учињену у поступку пред другостепеним судом јер је у овој парници одлучено о тужби за утврђење незаконитости решења о отказу уговора о раду и враћању на рад и садржи све елементе прописане чланом 194. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време и решењем туженог од 23.10.2006. године, тужиљи је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 3. Закона о раду и члана 110. и 111. Појединачног колективног уговора због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку. Тужиљи је отказан уговор о раду јер је као учесник штрајка током 26.07., 27.07. и 28.07.2006. године, са осталим штрајкачима блокирала главни колски улаз у круг фабрике послодавца и на тај начин онемогућавала одвијање саобраћаја из круга фабрике послодавца и према кругу фабрике послодавца. Блокада капије је трајала током три дана и именована је у њој имала активно учешће, те је на овај начин послодавац онемогућен да располаже средствима којима обавља делатност као и да их користи. Тужиља је члан синдиката који је организовао штрајк али није била члан штрајкачког одбора, а штрајк је отпочео одлуком синдиката „Независност“ од 20.07.2006. године. Штрајк се одвијао у фабричком кругу туженог у близини капије предузећа којој су трајкачи повремени прилазили, али тужиља није уочена на снимку ТВ станице Смедерево, који је сачињен у време штрајка, нити је блокирала главни улаз у фабрику.

Првостепени суд је закључио да је тужиља била учесник у штрајку, те да самом чињеницом што је као штрајкач била у непосредној близини капије, те је на тај начин јасно манифестовала вољу да послодавца онемогући да располаже средствима за обављање делатности, што је отказни разлог у смислу члана 179. тачка 3. Закона о раду и оценио да је решење о отказу уговора о раду је законито.

Одлучујући о жалби тужиље другостепени суд је, на одржаној расправи, преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, те је поништио као незаконито решење туженог и наложио туженом да тужену врати на рад.

Закон о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/04 и 61/05), у члану 179. тачка 3. прописује да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Право на штрајк у складу са законом и Колективним уговором је уставно право запосленог, што произлази из члана 61. Устава Републике Србије. То право може бити ограничено само законом, имајући у виду природу и врсту делатности послодавца. Закон о штрајку („Сл. гласник РС“, бр.101/05), прописује да организовање штрајка, односно учешћа у штрајку под условима утврђеним тим законом, не представља повреду радне обавезе, да не може бити основ за покретање поступка за утврђење дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и да не може имати за последицу престанак радног односа запосленог (члан 14. став 1), као и да Штрајкачки одбор запослених који учествују у штрајку не могу спречавати послодавца да користи средства и располаже средствима којима обавља делатност (члан 14. став 7).

За разлику од учешћа у законитом штрајку, који се не може санкционисати отказом уговора о раду, чланом 18. став 2. Закона о штрајку, између осталог је прописано да члан штрајкачког одбора и учесник у штрајку који спречава послодавца да користи средства којима обавља делатност, чини повреду радне дужности, за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Овај отказни разлог подразумева да је утврђено конкретно противправно поступање и индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

У конкретном случају утврђено је да је тужиља била учесница штрајка, али не и да је својом појединачном радњом блокирала капију и спречавала туженог да користи средства и обавља своју редовну делатност. Утврђено чињенично стање, по оцени Врховног касационог суда се неосновано оспорава. Осим тога, само присуство тужиље на месту окупљања штрајкача не може да има за последицу престанак радног односа, а правилан је закључак другостепеног суда да није реч о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега тужени није доказао да је тужиља предузела незаконите радње у смислу члана 18. став 2. Закона о штрајку.

Како је тужиљи незаконито престао радни однос, јер нису испуњени услови прописани чланом 179. тачка 3. Закона о раду, решење о отказу уговора о раду је поништено и тужени је у обавези да тужиљу врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјалног право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић